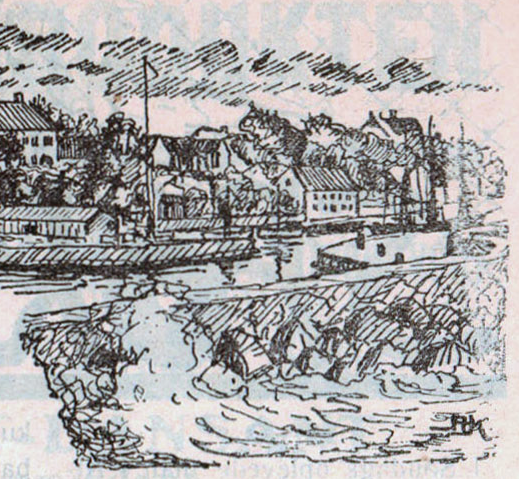

NORDBORNHOLM

Udgaar i Allinge-Sandvig,
Tejn, Olsker, Rutsker, Rø,
Klemensker og Hasle

Ansvarhavende Udgever:
Otto Gornitzka, Telef. 74
Gornitzka's Tryk, Allinge

Nr. 495

Alm. Annoncer 10 Øre pr. mm, efterf. Gange 8 Ø.
Forretningsann. 8 - - - - - 6 Ø.

Fredag den 20. August

Annoncer og lokalt Stof maa være indleveret
senest 2 Dage før Bladet udgaar.

1937

Kapital

—o—

Ved Ordet Kapital vil de fleste Mennesker straks kun tænke paa rede Penge. Imidlertid bør man ved Kapital forstaa meget mere, nemlig alt det, der paa en eller anden Maade er bestemt til at gaa over i Produktionen, — med andre Ord er bestemt til at give Udbytte i en eller anden Virksomhed.

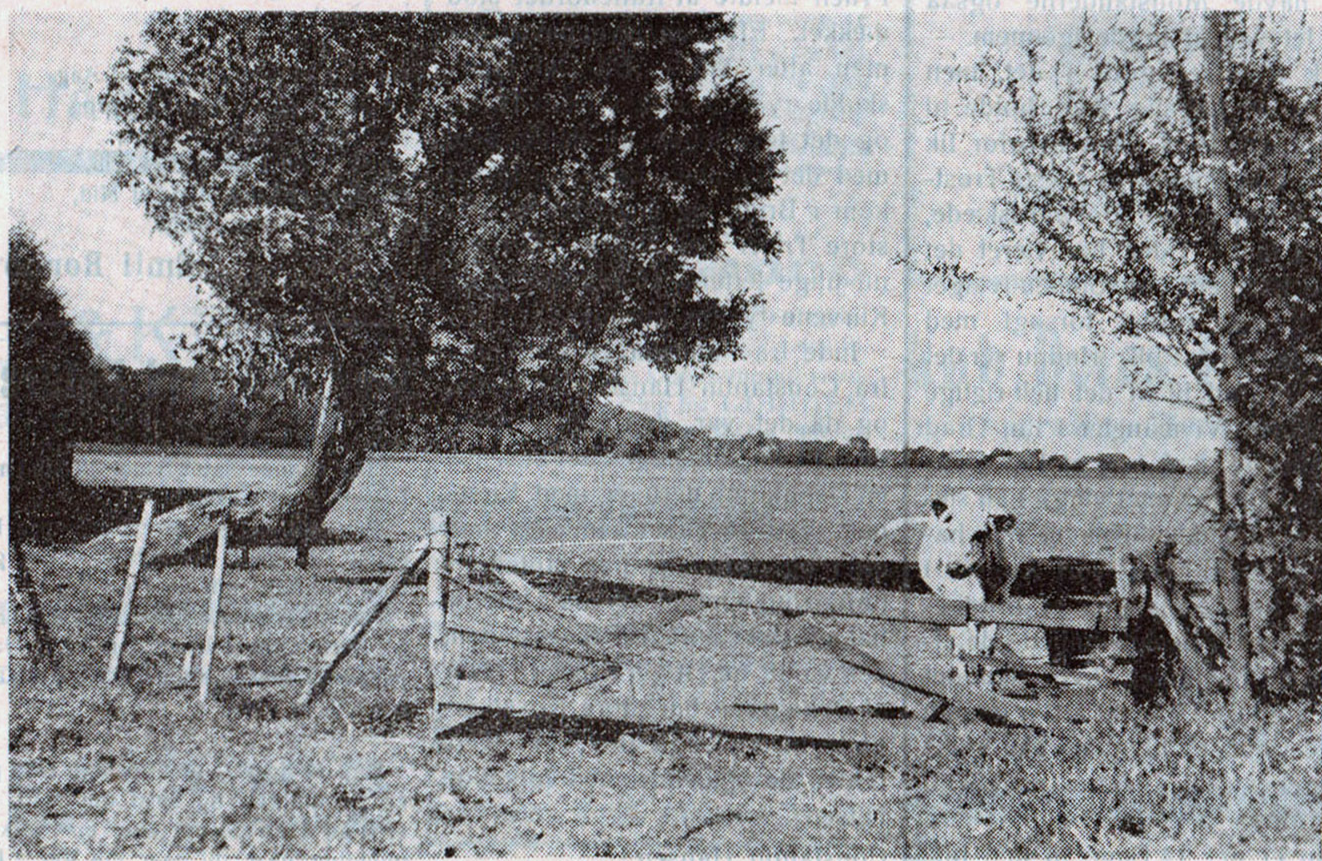
Til Kapital hører altsaa den umaadelige Mængde Værktøj og Maskiner, der er bestemte til at understøtte den menneskelige Arbejdskraft saaledes som Hammeren, der forhøjer den menneskelige Arms Slagkraft, Tangen, der mangfoldige Gange fordobler Haandens Evne til at gribe, hvad enten det gælder Tandlægens lille Instrument eller de vældige Tænger, der manøvreres ved Kæder og Dampkraft, og som er beregnede paa at gribe om de glødende Panserplader for at føre dem ind i Valserne for at sammensvejses. Det gælder Mikroskopet og Kikkerten, der begge forhøjer den menneskelige Sekraft; det gælder i lige høj Grad de Kul, som Maskinen fortærer, som det Korn, Landmandens Malkekæmpe behøver, eller den Gødning, han kører ud paa sin Mark. Alt sammen er det Kapital, fordi det tjener Produktionen.

Der bliver derfor en Forskel paa er Mands Formue og hans Kapital. Til hans Formue hører ogsaa de Nydelsesgenstande, som han er i Besiddelse af, og som ikke tjener hans Produktion, f. Eks. hans Bohave, hans Hustrus Smykker o. s. v. Alt, hvad der har Værdi, er nemlig en Mands Formue, medens — som sagt — kun det, der er bestemt og egnet til Hjælp i en økonomisk Virksomhed, er Kapital.

Man skelner mellem to Arter af Kapital, saakaldt fast og flydende Kapital. Den flydende Kapital er ejendommelig derved, at den kun een Gang kan finde Anvendelse, at den netop ved Produktionen taber sin gamle Skikkelse og bliver en Del af det nye Produkt — er, som man siger, „opbrugt“. Eksempler paa flydende Kapital er Korn, der udsaaes eller opfodres. Det kan kun anvendes een Gang og taber ved Anvendelsen straks sin gamle Skikkelse, bliver Led henholdsvis i den nye Afgrøde og i Mælk og Flæsk eller andre dyriske Produkter.

Andre Eksempler paa flydende Kapital er Kul, der gaar med til at fremstille Damp, eller Uld, der anvendes til Tøjer.

Den faste Kapital virker derimod i længere Tid i Produktionens Tjeneste og gaar kun lidt efter lidt og i smaa Dele ad Gangen over i de fremstillede Produkter.

Sommerstemning

Frem for alt er Maskinerne et godt Eksempel paa fast Kapital. De anvendes jo mangfoldige Gange i Produktionen, før de er opslidte, og den Del af deres Anskaffelsesbeløb, som hvert enkelt Stykke Vare kan siges at fordyres med, er kun forholdsvis ringe. Ogsaa det døde og for en stor Del det levende Inventar i Landbruget er Eksempler paa fast Kapital — Til lægsdyrene, Malkekvæget o. s. v. Derimod er det Kvæg, som opdrættes til Slagtning, flydende Kapital, da det jo kun en Gang kan anvendes efter sin Bestemmelse.

I gamle Dage mente man, at Kapital kun kunde opstaa ved Sparsommelighed, d. v. s. ved at Folk brugte mindre, end de tilvebragte. Det er nu sikkert nok, at dette er en Maade, hvorpaa Kapital kan opstaa, men det er langt fra den vigtigste, set fra Samfundets Side. Den væsentligste Kapitaldannelse finder i vor Tid Sted paa den Maade, at en Mængde Personer ligefrem er beskæftigede med at fremstille Genstande, der ikke er beregnede paa at skulde bruges umiddelbart (saaledes som f. Eks. Klæder og Brød), men beregnede paa at skulde anvendes til f. Eks. atter at fremstille andre Genstande paa. Saaledes virker jo Maskinbyggeriet til at fremstille rene Kapitalgenstande (Maskiner). Skibsværfter, Bygningshaandværket og mange andre økonomiske Bedrifter virker paa samme Maade.

Nydannelse af Kapital fremmes paa forskellig Vis. Først og fremmest er et ordnet Statsvæsen, der byder Garanti for Rø og Sikkerhed, et nødvendigt Grundlag for al Kapitalopsparing. Intet Samfund vil opspare eller producere Kapital, naar det er at vente, at den Dagen efter bliver det frataget eller ødelagt for det. Dernæst afhænger Kapitaldannelsen i højeste Grad af

Befolkningens Intelligens, Flid, Sparsommelighed og Foretagsomhed. Og naturligvis er Haabet om Udbytte det Løkkemiddel, der under de nuværende Samfundsforhold er Grundbetingelsen for Nydannelse af Kapital. Hvis Skibene f. Eks. ingen Fragt mere kunde faa, vilde Skibsværfterne straks staa øde, medens en Opgang i Fragtsatserne hurtigt vilde have en Udvidelse af Skibsbyggeriet til Følge.

Som bekendt er der i enhver Produktion tre Led: Arbejdskraft, Naturkraft og Kapital. Indenfor et bestemt Omraade — f. Eks. indenfor et Lands Grænser — er det kun muligt at skaffe til Veje et begrænset Maal af Arbejdskraft, og med de Naturkræfter der er til Stede i Landet og bliver Landet til Del, maa man nu engang lade sig nøje.

Anderledes med det tredje Led. Der er ingen væsentlige Grænser for Mængden af Kapital, som det er muligt at opsamle i et enkelt Land, og Kapitalopsparing er derfor det vigtigste Middel til at løfte et Lands Velstand. Kapital (taget altsaa i den Betydning, vi har fremhævet som den rette: Penge, Korn, Maskiner, Skibe, Jernbaner osv., osv.) erstater menneskelig Arbejdskraft, og først ved Kapital er Menneskeheden bleven i Stand til kraftigt at beherske Naturen, hvad der jo er et Tegn paa højere Kultur, og at træffe virkningsfuld Omsorg for Fremtiden.

Lise.

—o—

Paa en afsides liggende Ø blev hun født, og her tilbragte hun Barndommen og den tidligste Ungdom, idet hun i 20 Aars Alderen fik Plads som Tjenestepige paa en Gaard i Vendsyssel. Senere flyttede hun til en stor Herregaard, ligeledes i Vendsyssel, hvor hun fik Plads som Kokkepige.

Lise var stor og kraftig, ung og stærk, og disse Egenskaber fik hun i rigt Maal Brug for paa denne Plads.

Hun var i fuld Virksomhed fra tidlig Morgen til sildig Aften. Men trods Travlheden saa man aldrig Lise med sure og misfornøjede Miner. Glad og fornøjet passede hun sit Arbejde til alles Tilfredshed. Naar Klokken, der kaldte Folkene sammen til Spisetiderne, kime under Paavirkning af Livets stærke Arm, kunde man altid være sikker paa, at Maden stod paa Bordet.

Tiden gik, og en skønne Dag oprandt et glædeligt Tidspunkt for Lise. En ung Karl fra Gaarden friede til hende, og ham gav hun af et ærligt Hjerte sit Ja. I henvendte et Aar drømte Lise om Fred og Glæde i et lille selvstændigt Hjem, men Lykken er kun et Glar, og det maatte ogsaa Lise bekende. Karlen, hendes Hjertes udkaarne, forandrede Tilbøjeligheder, tog sit Ord tilbage og rejste væk, efterladende Lise med et sorgfuldt Sind.

Men Tiden læger alle Saar, og Lise vedblev at være paa Gaarden uden at tænke paa at forandre Opholdssted. Efterhaanden som Aarene svandt, undlod Tidens Tand imidlertid ikke at sætte sit Stempel paa Lise. Hendes raske Bevægelser afløstes af Langsomhed og Usikkerhed, og den tidligere ranke Ryg blev mere og mere krumbøjet af det uophørlige Slid og Slæb.

En Dag sagde Fruen til hende: — Naa, Lise, til næste Aar kan De holde 25-Aars Jubilæum, saa bliver det Fest. — Ok ja, lod Svaret, — tror Fruen, at der vil blive nogen Stads lavet for mig, den Dag vil jeg gerne opleve. — Ja, det er sikkert, sagde Fruen, — saa vil der blive Fest.

Lise glædede sig i sit Hjerte til

Festligheden paa hendes Jubilæumsdag, men kort efter skete der noget uventet.

En Aften da Jomfruen kommer ned i Køkkenet, finder hun Lise liggende paa Gulvet. Deltagende spørger hun: — Er De syg, Lise? Men da hun intet Svar faar og ser en Blodpøl paa Gulvet, springer hun op og kalder paa Fruen.

Man bar hende op paa hendes Værelse, hvor hun omsider kom til Bevidstheden igen. Lægen hentes, og han befalede, at hun skulde holde Sengen en Tid. Under Sygdommen kredsede Lises Tanker stadig om Køkkenet. Hun kunde ikke forstaa, at andre nu passede det Arbejde, som i næsten 25 Aar havde været overladt til hende.

En Dag spurgte hun Fruen: — Maa jeg ikke snart komme i Køkkenet igen? Hertil svarede Fruen: — Naar bare De kan, Lise! Kort efter begyndte Lise atter paa den væntede Gerning, men da hun atter blev syg, ophørte hendes Tjeneste i Køkkenet for stedse og dermed Haabet om Jubilæum. Hendes Herskab bestemte, at saa snart hun kunde taale at blive flyttet, maatte det ske. Men de nænnede ikke at sige det til hende. Gaarden var nemlig blevet hendes Hjem. Da den Dag der var bestemt til Lises Flytning, oprandt, blev hun inviteret til Kaffe hos Herskabet, men hun anede intet med Hensyn til sin fremtidige Skæbne, før der kom Meddelelse om, at nu holdt Vognen for Døren, og at hun med denne skulde ud til en Husmandskone, som mod Betaling havde lovet at passe hende paa hendes gamle Dage. Forholdene paa Gaarden tillod ikke, at hun der kunde faa den nødvendige Pasning.

Det er umuligt at beskrive Lises Sindstilstand i det Øjeblik, hun fik Underretning om, hvad Mening var. Hun kunde ikke sige et Ord, men forstod kun alt for godt, at nu var det Alvor. Skilsmisens Tid var kommen. Et Par store Taarer, det blege, udtærede Ansigt vidnede om det mægtige Sindsoprør, der herskede i hendes Sjæl, men det var hende umuligt at faa et Ord over sine Læber. Omsider lykkedes det hende at tage sig saa meget sammen, at hun med vaklende Skridt kunde gaa ud til Vognen for at forlade det Sted, der i en lang Tidsperiode havde været hendes Opholdssted under Slid og Slæb, Glæde, Sorg og Lidelser.

Ikke en af de tilstedeværende havde et tørt Øje, og Lise selv græd krampagtigt, men formaede ikke at sige noget uden Ordet „Tak!“

Lises nye Opholdssted blev i mange Henseender et godt Sted for hende, idet nemlig Husmandskonen plejede hende med Venlig-

Alt til Tærskning,
 Drivremme, Remvoks, Remsamlere, Olie m. m.

KØB DET I PRODUKTEN

Der er stadig Liv og glade Dage paa

Strandhotellet!

I Aften: Sæsonens sidste Løgne-Konkurrence
Mandag d. 23. og Onsdag d. 25.
STORE HØSTFESTER...
 med mange Overraskelser og mange store Præmier.
 Bordbestilling: **Sandvig 14** Ærb. **Fr. Bidstrup.**

Masser af billige Brædder
 sælges i
Nordlandets Handelshus.

Resten af mine
Sommerfrakker & Kjoler
 udsælges i disse Dage. **25% Rabat**
 Se Vinduerne.
Allinge Messe - Th. Holm

PROTOKOLFABRIK

Chr. Dideriksen
 Sct. Mortensgade — RØNNE — Telefon 865
 Indbinding af Bøger - Protokoller - Alle Papirvarer
 1. Kl. Arbejde - Rimelige Priser - Hurtig Levering
 ● Leverandør til Biblioteker og Øens største Forbrugere

Fugtig Sommerluft -
Tørre Cigarer!
Thax-Patent-Tørreanlæg. KIOSKEN.

Sommer-Salg.

En Mængde Restpar af Sommersko udsælges
 til betydelig nedsatte Priser.
 Carl Larsens Skotejsforretning, Vestergade, Allinge.

Deres Fordel

ved Avertering i „Nordbornholm“ er den store Udbredelse, Bladet har; det kommer i hvert Hjem i Allinge-Sandvig og Omegn, helt til Hasle, Klemensker og Rø. De faar med andre Ord Forbindelse med alle Deres Kunder paa een Gang.

Benyt de billige Kvartals-Annoncer; for kun **10 Kr. i Kvartalet** kan De faa en Annonce, hvori Teksten kan skiftes 3 eller 4 Gange i Løbet af Kvartalet. Lad os give Dem et Forslag.

Ring til „Nordbornholm“ Telf. 74.

Averter i NORDBORNHOLM

SOMMERSKO
 Stort Udvalg i Sommersko
 til rimelige Priser.
Træskomager Larsen
 Allinge.

LEJLIGHED

En mindre Lejlighed (2 a 3 Værelser med Køkken) ønskes til Leje straks ell. senere. Bladets Kont. anv.

Dræbning af Orm i Møbler

Den nye og allerede landskendte **ROMOCO Ormegift** dræber paa faa Dage Orm i alt Træværk Eneforhandling for Allinge og Sandvig **Snedker Chr. Somner, Allinge.**

Orm i Møblerne... saa ROMOCO

Anvend **ROMOCO Ormegift** og forlæng Møblernes Levetid. Analyser fra Steins kem. Laboratorium. Eneforhandling for **GUDHJEM Sadelmager H. M. Holm, Tlf. 95**

Et Cigar-Skindetui

med Rum er fundet og kan afhentes hos Postbud Dam, Tejn, mod Betaling af denne Annonce.

Flink Pige

søges til 15. September ell. 1. Okt. **Grønbechs Hotel, Allinge. Tlf. 36**

3 Lampers Batteri-

Modtager med indbygget Højttaler billigt til Salg eller Bytte med en Herrecykle.
Løsebækgade 8, Allinge

TAK

Min inderlig dybfølte Tak bringer jeg herved alle, som viste mig saa megen Venlighed paa min firs-aarige Fødselsdag.
Kjersti Sassersen, Allinge

Biografen

Fredag, Lørdag og Søndag Kl. 20.

Den glade svenske Gut **Edvard Person** i Latter-Orkanen

Blomqvist bli'r Far

En Film alle vil mere sig over

Henkogningsapparatet BLITZ

Glas, Kedler m. m. til Syltning og Henkogning.

Faas i Prima

Hasle Kalkværk

Brændt Kalk
 Læsket Kalk
 Cementsten
Tlf. Hasle 27

Avismakulatur,

rene Aviser, bundtet i Pakker a 5 kg. (ca 300), sælges for 75 Øre
Allinge Bogtrykkeri.

HOTEL SANDVIG (Palmehaven)

Tirsdag * Torsdag * Lørdag * Søndag

KONCERT-DANSANT

med Præmiedans

Lørdag d. 21. Aug.: Blaa Aften

Paa denne Aften afholder Palmehaven bl. a. en Løgne- og en Dumhedskonkurrence, som vi alle maa tage Del i.

Moderne Festgaver

i SØLV, PLET og BRONCE
 altid i største Udvalg hos

Conrad Hansen,

Allinge Ur- og Guldsmedeforretning
 ved Havnen — Telefon 140

Køb Deres Forbrug af Klædninger

og ekstrafine Benklæder hos os.

Husk vort gode Arbejdstøj samt alt til Herreekvipering henhørende, da det er billigt og godt. Vi har et meget stort Lager i Metermaal som Kjøletøj, Bomuldstøj, Lærred, Drejler og alt henhørende til Manufaktur. Ikke at forglemme vort store Lager af Trikotage og Garn. Vi har alt — kom og køb — De skal nok blive tilfreds.

Jens Hansen. Tlf. 29.

Strikkede Klude og Uld
 købes til højeste Pris. — Leverandør til Landbrugslotteriet

Husk Nordlandet

naar De skal have nye Vattæpper.

Prima ren Vat 9,00—13,50—16,00.

Se Vinduet med Badeartikler.

Den helt rigtige

Permanent udfører vi nu med den nye **Taco Lux Maskine**. — Moderne Dampkammer System. Alt iberegnet — og dog kun **otte Kroner!**

Barber Johs. Larsen Tlf. Allinge 53

ZOOLOGISK HAVE

hver **Tirsdag og Fredag**
 Dansant til Kl. 1. — Arvidsens Trio.

Sandsbyen!

Dansant hver Aften

Nyt Orkester.

Fotograf Kjøller

anbefaler Bronze-Rammer i alle St. Ovale Rammer og Rammelister. Billeder indrammes

Averter i NORDBORNHOLM

Bornholms Spare- og Laanekasses Afd. i Allinge

Kontortid: 9-12 2-4
 Boxer udlejes

Lad Deres gamle Cykle

blive som ny.

Vi oplakerer og staferer Deres Cykle hurtigt og billigt.

Fint og holdbart Arbejde garanteres.
Cykle- og Radio-Importøren, Allinge
 v. H. Jørgensen Tlf. 156

Sylteeddike, den gode, holdbare. KØB DET I PRODUKTEN

